

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment)

กองบริหารความเสี่ยงและสกัดกั้นการทุจริตในภาครัฐ
สำนักงาน ป.ป.ท.

ความเสี่ยง

(Risk)

คืออะไร ?

ความเสี่ยงการทุจริต
คืออะไร ?

การทุจริตในภาครัฐ คือ

เจ้าหน้าที่รัฐ

+

ทุจริตในภาครัฐ

เจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายถึง

- ส่วนราชการ (ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ)
  - พลเรือน / ท้องถิ่น / ครู / ทหาร / ตำรวจ**กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์**

- รัฐวิสาหกิจ

- ธ.ออมสิน/ธ.ก.ส./ธ.อ.ส. /ไฟฟ้า /ประปา/ องค์การสวนสัตว์

- หน่วยงานอื่นของรัฐ

- องค์การมหาชน ได้แก่ รพ.บ้านแพ้ว (องค์การมหาชน)
- อื่น ๆ สถาบันพระปกเกล้า มหาวิทยาลัยออกนอกระบบ

เจ้าหน้าที่รัฐ

ทุจริตในภาครัฐ หมายถึง... ทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติมิชอบ ในหน้าที่

- กระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตาม ประมวลกฎหมายอาญา ม. 147-166 / ม.200-205 หรือตาม กฎหมายอื่น
- ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น (ผิด กม.อื่น)
- ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน (ผิด กม.ปอ.และกม.อื่น)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานได้

เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถกำหนดมาตรการในการควบคุม ป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต ที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานได้

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ และภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

เพื่อให้ประชาชน นักลงทุน และชาวต่างชาติ มีความเชื่อมั่นต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

เพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยให้สูงขึ้น

What is CPI?

ดัชนีนี้พัฒนาขึ้นโดย **องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ**
(Transparency International)

เป็นองค์กรอิสระไม่หวังผลกำไร ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2536
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรณรงค์แก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน

TI ร่วมมือกับมหาวิทยาลัย Gottingen เยอรมัน ทำการประเมิน CPI

การประเมิน CPI ทำเป็นประจำต่อเนื่อง **ตั้งแต่ พ.ศ.2538** ถึงปัจจุบัน

การใช้ค่าคะแนนจากแต่ละแหล่งจะ **ใช้ข้อมูลเพียงปีใดปีหนึ่ง**
(ข้อมูลเพียง 1 ปีจากแต่ละแหล่งข้อมูล)
เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบข้ามเวลาในแต่ละปีได้

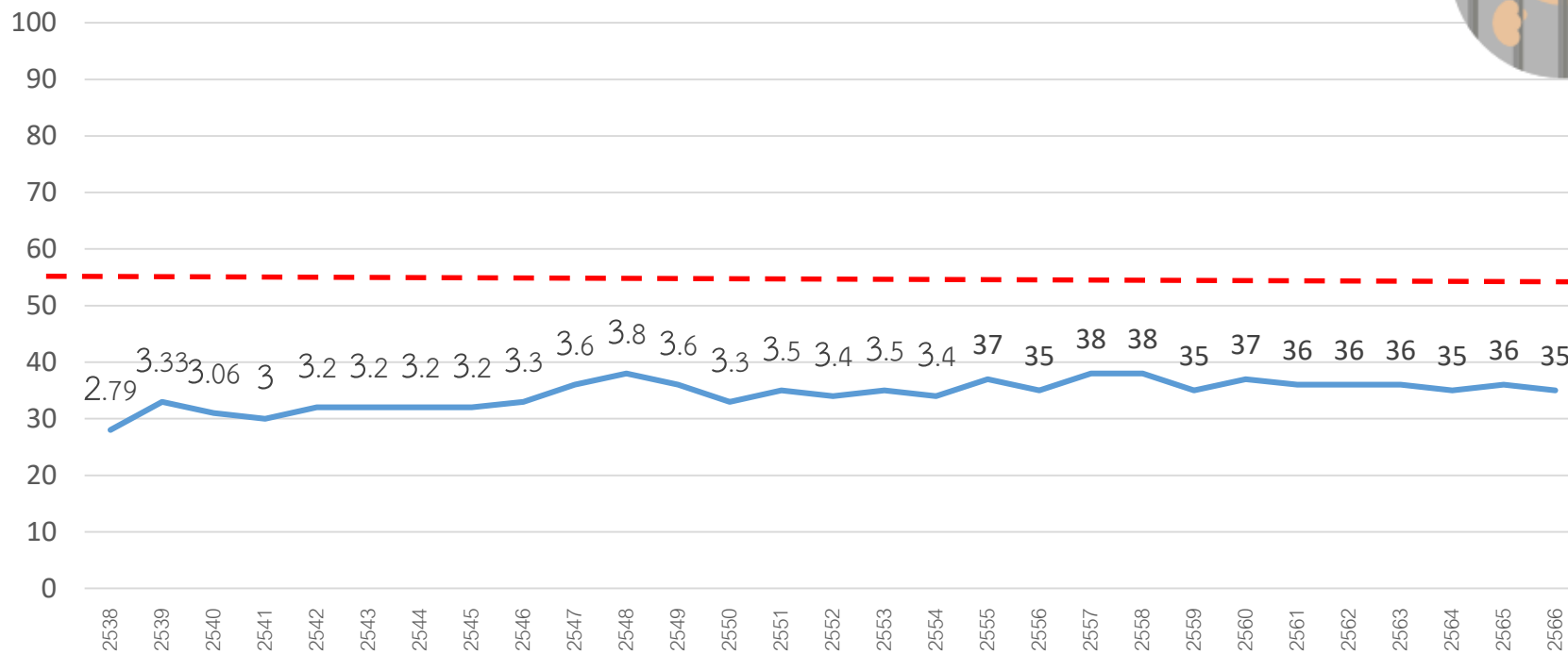

Corruption Perceptions Index for Thailand

คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (CPI) ตั้งแต่ปี 2538 – 2566

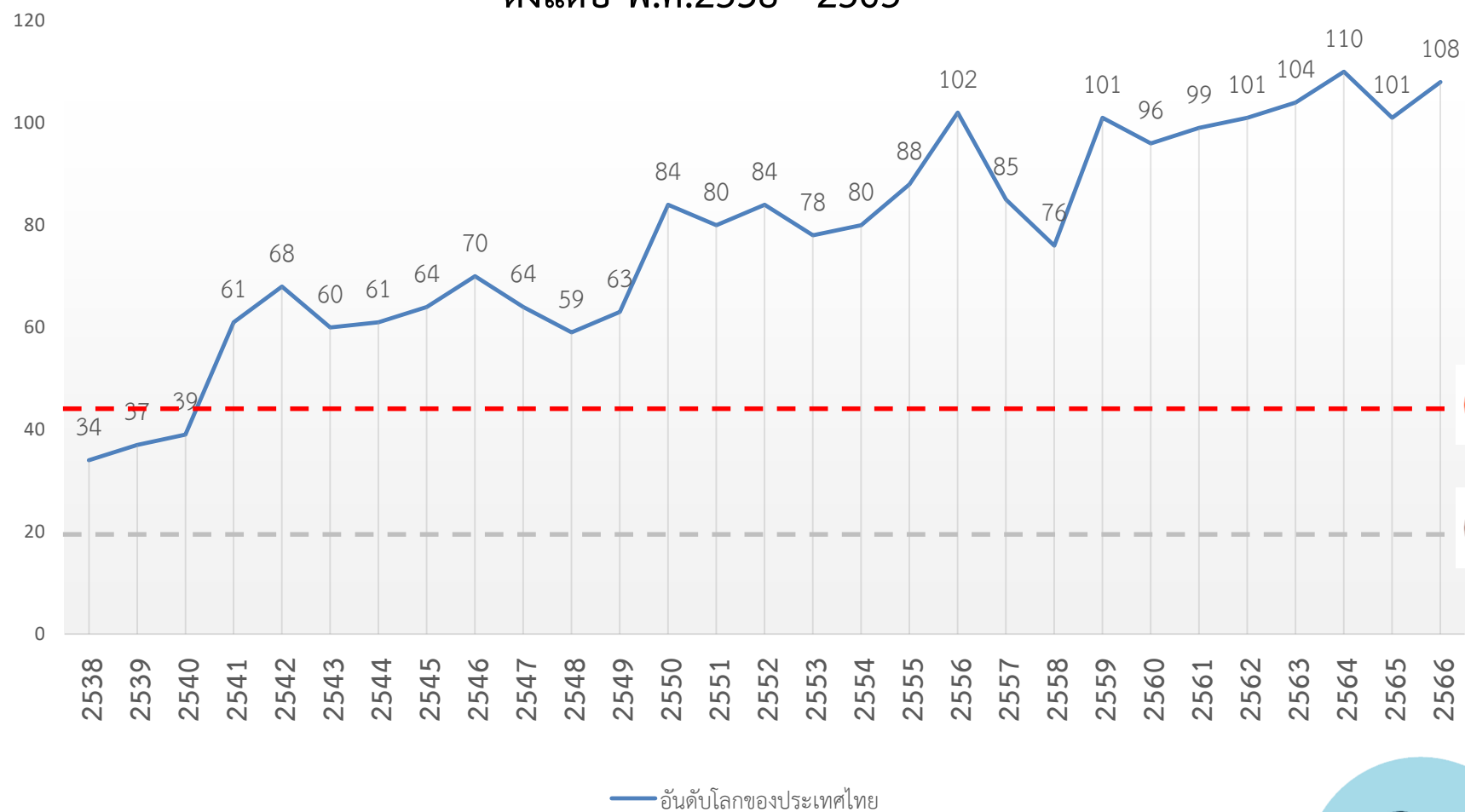

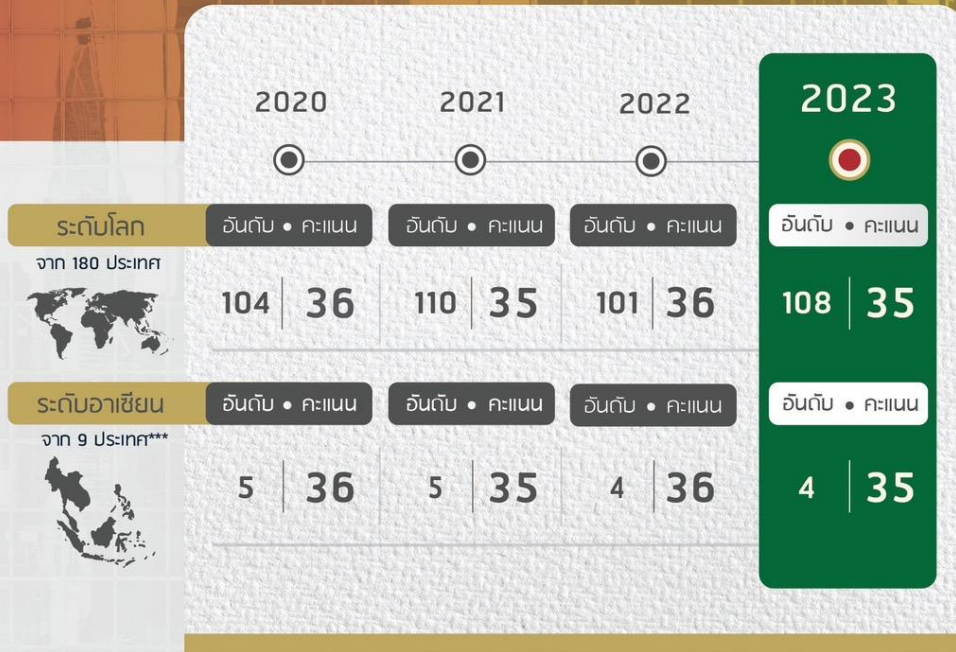
คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

อันดับโลกของประเทศไทย ในการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2538 - 2565

ผลคะแนน 5 อันดับแรก
ของประเทศอาเซียนย้อนหลัง

■ 2021

1. สิงคโปร์ 85 คะแนน
2. มาเลเซีย 48 คะแนน
3. เวียดนาม 39 คะแนน
4. อินโดนีเซีย 38 คะแนน
5. ไทย 35 คะแนน

■ 2022

1. สิงคโปร์ 83 คะแนน
2. มาเลเซีย 47 คะแนน
3. เวียดนาม 42 คะแนน
4. ไทย 36 คะแนน
5. อินโดนีเซีย 34 คะแนน

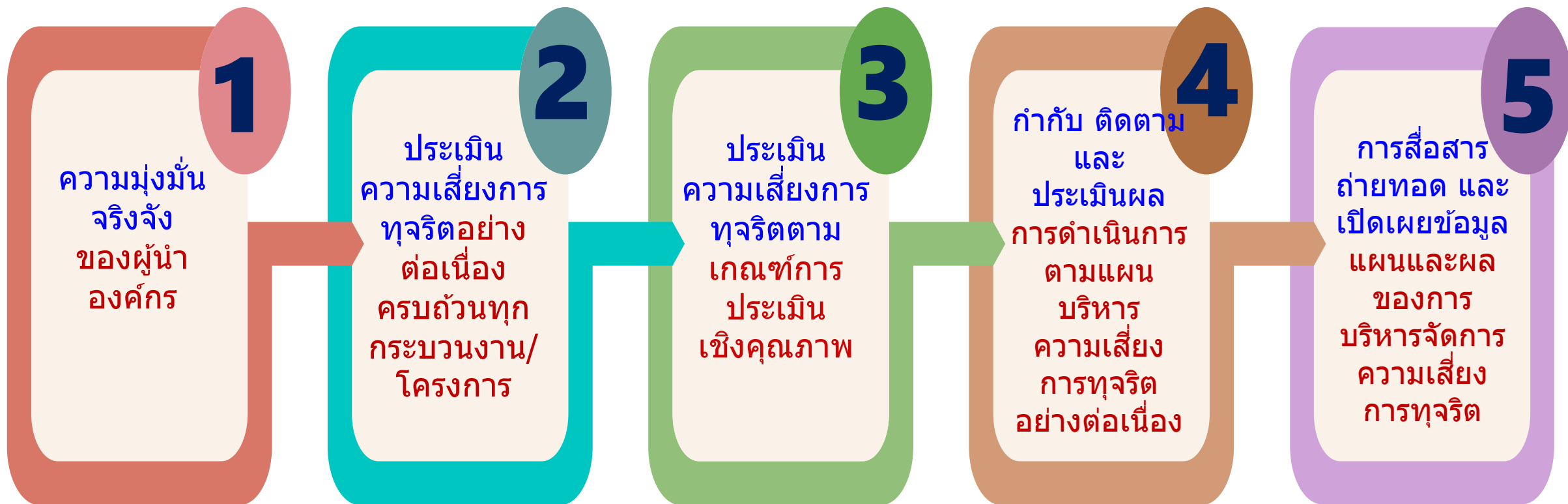
■ 2023

1. สิงคโปร์ 83 คะแนน
2. มาเลเซีย 50 คะแนน
3. เวียดนาม 41 คะแนน
4. ไทย 35 คะแนน
5. อินโดนีเซีย 34 คะแนน

***ปี 2023 มีประเทศอาเซียน
ที่มีผลคะแนน CPI ทั้งสิ้น 9 ประเทศ
(ยกเว้นประเทศบรูไน)

ประเทศ	อันดับ	คะแนน
Denmark	1	90
Finland	2	87
New Zealand	3	85
Norway	4	84
Singapore	5	83
Sweden	6	82
Belgium	16	73
Japan	16	73
Uruguay	16	73
France	20	71
UK	20	71
USA	24	69
Korea, South	32	63
Italy	42	56
Malaysia	57	50
Timor-Leste	70	43
China	76	42
Vietnam	83	41
India	93	39
Egypt	108	35
Nepal	108	35
Turkey	115	34
Mexico	126	31
Russia	141	26
Iran	149	24
Somalia	180	11

ปัจจัยความสำเร็จ

นิยาม ความหมายเกี่ยวกับการทุจริต

Opportunity

Pressure

Incentive / Motive

Capability

Rationalization

Greed

Need

Expectation

สินบน (Bribery)

ของขวัญ (Gifts)

การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์
อื่นใดตามธรรมเนียม

ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)

ความเสี่ยง (Risk)

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส (Likelihood)

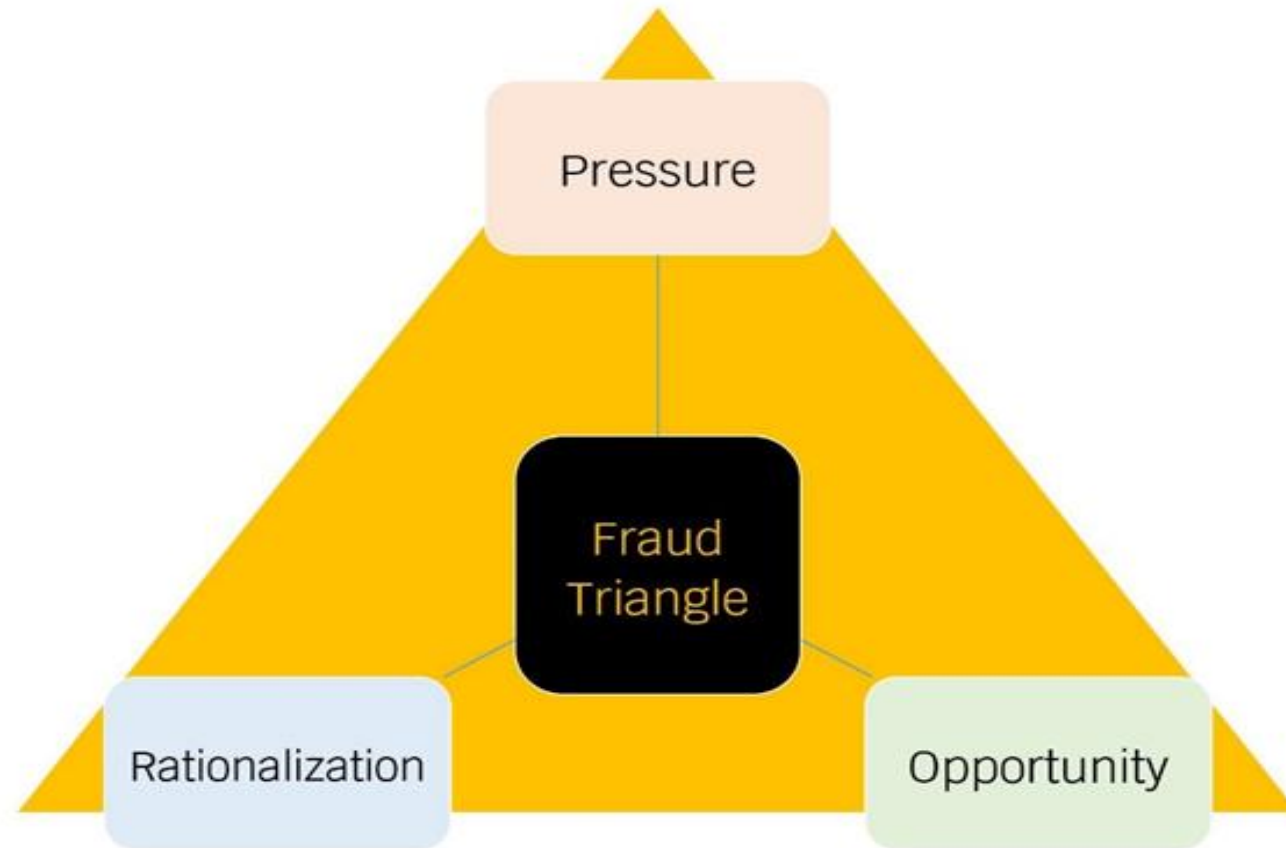
ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
(Risk Score)

ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต
(Risk Owner)

สาเหตุของการทุจริต

Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R.Cressey (1940) **Case study**

การขับเคลื่อนการดำเนินการ

1

การประเมิน
ความเสี่ยงการทุจริตเชิง
นโยบายในการดำเนิน
โครงการขนาดใหญ่

2

การประเมิน
ความเสี่ยงการทุจริต
ในหน่วยงานภาครัฐ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย ในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในหน่วยงานภาครัฐ

กลไกและแนวทางการขับเคลื่อน

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ / แผนการปฏิรูปประเทศ

จัดทำคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

จัดทำเกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ

"ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต" Corruption Risk Management Systems (CRMS)

ชี้แจง / แจงเวียนคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานภาครัฐ / ศปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- วางระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงาน และกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล
  - การจัดทำรายงานแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตมายัง ปปท รอบที่ 1 (1 เมษายน)
  - การจัดทำรายงานผลตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตมายัง ปปท รอบที่ 2 (1 สิงหาคม)

สำนักงาน ป.ป.ท.

รวบรวม วิเคราะห์ แผนและผลการดำเนินงาน ประมวลผลเกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ

"ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต" Corruption Risk Management Systems (CRMS)
นำเสนอคณะทำงานพิจารณาผลการประเมินเชิงคุณภาพ และมอบประกาศนียบัตร

จัดรายงานสรุปผลการขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ

- พัฒนาเครื่องมือ / มาตรการในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- หน่วยงานของรัฐมีแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต
- คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยสูงขึ้น

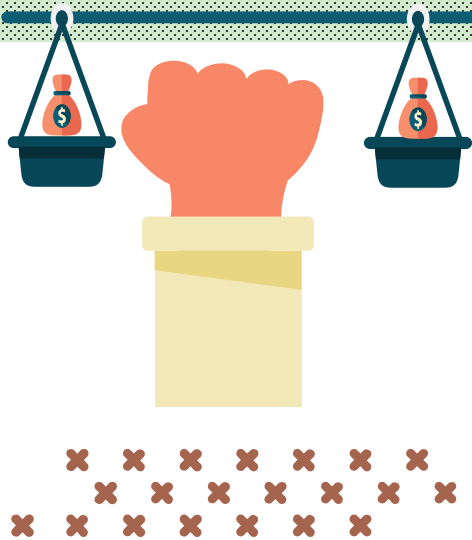

คู่มือ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
(Corruption Risk Assessment)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กรอบการประเมินความเสี่ยงทุจริต 3 ด้าน

1. การอนุมัติ อนุญาต

2. การใช้ตำแหน่งหน้าที่

3. การใช้จ่ายงบประมาณ/โครงการ

กรอบการประเมินความเสี่ยงทุจริต 3 ด้าน

ด้านที่ 1	การอนุมัติ อนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 หรือตามระเบียบ/ข้อบังคับของหน่วยงาน
ด้านที่ 2	การใช้อำนาจ และตำแหน่ง หน้าที่	อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือจากการปฏิบัติหน้าที่โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่มีการปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ 3	การใช้จ่าย งบประมาณ	โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นงบกลาง เงินนอก งบประมาณและโครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ หมายเหตุ : 1. หน่วยงานสามารถใช้โครงการที่หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณรายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไปที่มีการ จัดซื้อจัดจ้าง มาทำการประเมินความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณได้ 2. ในกรณีที่โครงการเป็นโครงการผูกพันหลายปี หน่วยงานต้องกำหนดมาตรการในขั้นตอนที่มีประเด็นความเสี่ยงการทุจริตตั้งแต่ ระดับ ต่ำ / ปานกลาง / สูง / สูงมาก และต้องเป็นการดำเนินการภายในปีงบประมาณนั้นๆ

กลุ่มเป้าหมายและกลไกขับเคลื่อน

กลุ่มเป้าหมาย
รวมจำนวน **425** หน่วยงาน

- ✓ หน่วยงานระดับกรม/เทียบเท่าจำนวน 165 หน่วยงาน
- ✓ รัฐวิสาหกิจ จำนวน 55 หน่วยงาน
- ✓ องค์การมหาชน จำนวน 58 หน่วยงาน
- ✓ หน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ จำนวน 19 หน่วยงาน
- ✓ จังหวัด จำนวน 76 จังหวัด
- ✓ องค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ
(กรุงเทพมหานคร (สำนักงานเขต 50 เขต) และเมืองพัทยา
รวม 52 หน่วยงาน)

กลไกการขับเคลื่อน
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.)
ระดับกระทรวง

กรอบการรายงานปี 2568

กรอบการ
รายงาน
กำหนดไว้
2 รอบ

- รอบที่ 1 (ภายในวันที่ 1 เมษายน 2568)

หน่วยงานต้องจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
ในระบบ (ตามแบบที่กำหนด)และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน

- รอบที่ 2 (ภายใน 1 สิงหาคม 2568)

หน่วยงานต้องรายงานผลหรือความก้าวหน้าของการดำเนินการตามแผน
บริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในระบบ (ตามแบบที่กำหนด)
และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน

ระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ
(Corruption Risk Assessment : CRA)

ขั้นตอนการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต

5 ขั้นตอน การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

01

การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ

02

การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

03

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

04

การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

05

การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ

ขั้นตอนที่ 1

ชื่อ กระบวนการ / โครงการ.....

ชื่อ หน่วยงาน.....

ประเภทความเสี่ยงด้านที่ .....

- ด้านที่ 1 ด้านการอนุมัติ อนุญาต
- ด้านที่ 2 ด้านการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่
- ด้านที่ 3 ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ
- ด้านที่ 4 ด้านการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อ กระบวนการ / โครงการ.....

ลำดับ ที่	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
	ขั้นตอนที่ 2					
	ระบุขั้นตอนการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุด ที่ทำการประเมิน	ระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงานโดยละเอียดอธิบายรูปแบบ /วิธีการที่อาจเกิดการทุจริตในอนาคต	ให้คะแนน ตามเกณฑ์ L และ I ตามที่หน่วยงานกำหนด	นำผลคูณ (L x I) ใส่คะแนน	ระบุระดับความเสี่ยงต่ำ/ปานกลาง/สูง/สูงมาก (ดูตามตารางจัดระดับความรุนแรงความเสี่ยงการทุจริต)	

การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Risk identification)

1

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตต้องให้ชัดเจน นำไปสู่การกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตได้ตรงจุด

2

ไม่ปัญหามาระบุเป็นประเด็นความเสี่ยง

3

มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่มุ่งเน้นการรับสินบน (Bribery Risk) หรือการรับของขวัญ Gifts จากการปฏิบัติหน้าที่หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ ที่สามารถคำนวณมูลค่าได้

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อ ภาระงาน / โครงการ.....

ลำดับ ที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
	ระบุขั้นตอนการดำเนินงานของภาระงานหรือโครงการตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุด ที่ทำการประเมิน	ระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงานโดยละเอียด อธิบายรูปแบบ /วิธีการ ที่อาจเกิดการทุจริตในอนาคต	ให้คะแนน ตามเกณฑ์ L และ I ตามที่หน่วยงานกำหนด	นำผลคูณ (L x I) ใส่คะแนน		ระบุระดับความเสี่ยงต่ำ/ปานกลาง/สูง/สูงมาก (ดูตามตารางจัดระดับความรุนแรงความเสี่ยงการทุจริต)

ขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. ตัวอย่าง เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป)
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ร้อยละ ๑๐)
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ ๕)
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ ๓)
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ตัวอย่าง เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ทางด้านการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	ความเสียหายตั้งแต่..... บาท ถึง..... บาท
๔	ความเสียหายตั้งแต่..... บาท ถึง..... บาท
๓	ความเสียหายตั้งแต่..... บาท ถึง..... บาท
๒	ความเสียหายตั้งแต่..... บาท ถึง..... บาท
๑	ความเสียหาย..... บาท หรือน้อยกว่า

ตัวอย่าง เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
๔	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
๓	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	<ul style="list-style-type: none"> - มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	<ul style="list-style-type: none"> - ปราบกฏข่าวลือ มีการสอบถาม หรือพาดพิงถึงคนภายในหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อ กระบวนการ / โครงการ.....

ลำดับ ที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
	ระบุขั้นตอนการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุด ที่ทำการประเมิน	ระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงานโดยละเอียดอธิบายรูปแบบ /วิธีการที่อาจเกิดการทุจริตในอนาคต	ให้คะแนน ตามเกณฑ์ L และ I ตามที่หน่วยงานกำหนด	นำผลคูณ (L x I) ใส่คะแนน		ระบุระดับความเสี่ยงต่ำ/ปานกลาง/สูง/สูงมาก (ดูตามตารางจัดระดับความรุนแรงความเสี่ยงการทุจริต)

ขั้นตอนที่ 4

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ - ๙ คะแนน)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ - ๑๔ คะแนน)
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนน ขึ้นไป)

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนงาน /โครงการ.....

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนิน โครงการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุม หรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะ เวลา	ผู้รับ ผิดชอบ
				ขั้นตอนที่ 5			
	<div style="border: 1px dashed orange; border-radius: 15px; padding: 10px; width: fit-content;"> <p>ขั้นตอน การดำเนิน โครงการที่เสี่ยง ต่อการทุจริต ตั้งแต่ต้น - สิ้นสุดการดำเนิน โครงการ</p> </div>	<div style="border: 1px dashed orange; border-radius: 15px; padding: 10px; width: fit-content;"> <p>ประเด็นความ เสี่ยงการทุจริต ในแต่ละ ขั้นตอน</p> </div>	<div style="border: 1px dashed orange; border-radius: 15px; padding: 10px; width: fit-content;"> <p>ต่ำ/ ปานกลาง/ สูง / สูงมาก</p> </div>	<div style="border: 1px dashed orange; border-radius: 15px; padding: 10px; width: fit-content;"> <p>กำหนดมาตรการ ควบคุม หรือ ป้องกัน ความเสี่ยง ให้สอดคล้องกับ ประเด็นความเสี่ยง ที่ระบุไว้</p> </div>	<div style="border: 1px dashed orange; border-radius: 15px; padding: 10px; width: fit-content;"> <p>มีวิธีการ ดำเนินการ ตามมาตรการ ที่กำหนดไว้ อย่างไร</p> </div>	<div style="border: 1px dashed orange; border-radius: 15px; padding: 10px; width: fit-content;"> <p>ระยะ เวลาในการ ดำเนินการ แต่ละขั้นตอน</p> </div>	<div style="border: 1px dashed orange; border-radius: 15px; padding: 10px; width: fit-content;"> <p>ผู้รับผิดชอบ ในการ ดำเนินการ</p> </div>

1

การควบคุมการปฏิบัติงาน (Operational Control)

เป็นมาตรการควบคุม ขั้นตอนตรวจสอบการทำงาน หรือข้อปฏิบัติที่ใช้ลดหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เช่น

- จัดให้มี Documentation ในการปฏิบัติงาน เช่น การบันทึกภาพ เสียง ฯลฯ
- การใช้เอกสาร การรับรองตนเองเพื่อควบคุมในขั้นตอนที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ หรือตรวจสอบได้ยาก หรือไม่สามารถพิสูจน์ได้
- การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบการตรวจสอบ ตรวจสอบทาน
- การกระทบข้อมูล อย่างน้อย ๒ แหล่งข้อมูลให้ตรงกัน
- การตรวจนับทางกายภาพจริง (ไม่ตรวจเพียงเอกสารอย่างเดียว)
- การใช้ระบบเทคโนโลยีมาสนับสนุนการให้บริการ เพื่อลดการเผชิญหน้า
- เปลี่ยน/ปรับ Process / ลดขั้นตอน ลดดุลยพินิจ

2

การเปิดเผยข้อมูล (Open Data)

- ข้อมูลถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ (Complete)
- เป็นข้อมูลพื้นฐานไม่ถูกปรุงแต่ง (Primary)
- อยู่ในเวลาที่เหมาะสมเพื่อรักษาคุณภาพของข้อมูล (Timely)
- สะดวกในการเข้าถึง (Accessible)
- สามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์สามารถประมวลผลได้ (Machine Process able)
- ต้องเปิดเผยโดยไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discriminatory)
- ต้องไม่มีลิขสิทธิ์ (Non-proprietary)
- ทุกคนมีสิทธิใช้ข้อมูลได้ (License-free)

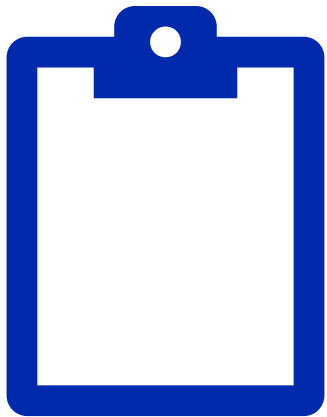
3**การจัดทำแนวปฏิบัติที่ดี**

- เป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการเรียก-รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น ไม่รับสินบนสินน้ำใจ และไม่เรียกร้องผลประโยชน์รวมถึงการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของกระบวนการที่ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ต้องเป็นมาตรการที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเฉพาะกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- แนวปฏิบัติต้องสอดคล้องกับลักษณะงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (ต้องไม่เป็นนโยบาย มาตรการ คู่มือ หรือแนวทางที่ประกาศในภาพรวมของหน่วยงานที่ไม่มีภาระเฉพาะเจาะจงสำหรับเจ้าหน้าที่ประเภทที่มีความเสี่ยงสูงชัดเจน)

4**การตรวจสอบ (Monitoring Control)**

โดยการวางแผนระบบตรวจเฝ้าระวัง (MONITORING SYSTEM) หรือการวางระบบในการตรวจสอบถ่วงดุล (Check and Balance) การแบ่งแยกหน้าที่เพื่อลดช่องทางในการเกิดการทุจริต ตามหลัก ระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability System) เป็นต้น

แบบรายงาน

ประเด็นการประเมินความเสี่ยงทุจริต ตามกรอบ ITA ปี 2568

ข้อ	ข้อมูล	องค์ประกอบด้านข้อมูล	ระดับคะแนน
O 23	การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบจาก การดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. 2568	<ul style="list-style-type: none"> ● การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบจาก การดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. 2568 อย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> (1) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 (2) การใช้อำนาจตามกฎหมาย / การให้บริการตามภารกิจ (3) การจัดซื้อจัดจ้าง (4) การบริหารงานบุคคล ● ในการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบจาก การดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. 2568 แต่ละประเด็น ต้องมีรายละเอียด อย่างน้อยประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> (1) เหตุการณ์ความเสี่ยง (2) ระดับของความเสี่ยง (3) มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง 	<p>100 คะแนน : เปิดเผยข้อมูล ครบถ้วนตามองค์ประกอบที่กำหนดและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด</p> <hr/> <p>0 คะแนน : เปิดเผยข้อมูล ไม่ครบถ้วนตามองค์ประกอบที่กำหนดและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด</p>

ประเด็นการประเมินความเสี่ยงทุจริต ตามกรอบ ITA ปี 2568

ข้อ	ข้อมูล	องค์ประกอบด้านข้อมูล	ระดับคะแนน
O 24	รายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี	<ul style="list-style-type: none"> ● แสดงผลการประเมินความเสี่ยง และผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี พ.ศ. 2567 ที่มีรายละเอียดอย่างน้อยประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> (1) เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของความเสี่ยง (2) มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง (3) ผลการดำเนินการตามมาตรการหรือการดำเนินการเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยง 	<p>100 คะแนน : เปิดเผยข้อมูลครบถ้วนตามองค์ประกอบที่กำหนดและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด</p> <hr/> <p>0 คะแนน : เปิดเผยข้อมูลไม่ครบถ้วนตามองค์ประกอบที่กำหนดและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด</p>

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
กองบริหารความเสี่ยงและสกัดกั้นการทุจริตในภาครัฐ
สำนักงาน ป.ป.ท.

เพจ Facebook

LINE GROUP

รหัสผ่าน : risk123

Tik Tok

เว็บไซต์สำนักงาน ป.ป.ท.

<http://www.pacc.go.th>

เว็บไซต์กองบริหารความเสี่ยงฯ

risk.pacc.go.th

Email : risk_29@pacc.go.th

โทร 0 2502 6670 - 80 ต่อ 4445

ขอบคุณค่ะ

